

మహావాక్యోపనిషత్తు

- డా. కొండూరి తిరువేంగళ రాఘవన్

ఉపోద్ఘాతము :

ఈ ఉపనిషత్తు అధర్వవేదానికి సంబంధించినది. ఇందులో మొత్తం 12 మంత్రాలు ఉన్నాయి, ఇందులో పూర్తిగా గోప్యమైన రహస్య జ్ఞానాన్ని బ్రహ్మ దేవుడు దేవతలకు వెల్లడించాడు. సాత్విక గుణాలతో నిండిన, అంతర్ముఖులు మరియు తమ గురువుల సేవలో నిమగ్నమై ఉన్న సాధకులకు మాత్రమే దీనిని ఉపదేశించాలి.

ఈ ఉపనిషత్తు యొక్క ప్రధాన విషయం ఏమిటంటే అజ్ఞానరూపంలో తమస్సుతో కప్పబడి ఉన్న ఆత్మతత్త్వం. ఈ ఆత్మతత్త్వజ్ఞానం యొక్క ఆవిర్భావంతో, ఆ తత్త్వం యొక్క వాస్తవికరూపం ఆదిత్యవర్ణనద్యశంగా కనిపిస్తుంది మరియు పరమార్థమైన ఆదిత్యరూపమైన పరమజ్యోతి-పరమశివ, పరమబ్రహ్మరూపం సాక్షాత్కరింపబడతాయి. దీని వలన పరమానందం - అమరత్వం యొక్క అనుభవాన్ని సాధకుడు పొందుతాడు. అంతిమంగా, ఉపనిషత్తులను కీర్తిస్తూ ఈ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానము తెలియజేయబడుతుంది.

స్వస్తి

మహావాక్యోపనిషత్

శ్లో. యన్మహావాక్యసిద్ధాంతమహావిద్యాకలేవరం ।
వికలేవరకైవల్యం రామచంద్రపదం భజే ॥

ఓం భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః ।
స్థిరైరంగైస్తుష్టువాంసస్తనూభిర్వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః ।
స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।
స్వస్తి నస్తాక్ష్యో అరిష్టనేమిః స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

అథ మహావాక్యోపనిషత్ ప్రారంభః

హరిః ఓం

అథ హోవాచ భగవాన్ప్రహ్లాపరోక్షానుభవపరోపనిషదం వ్యాఖ్యాస్యామః ।
గుహ్యోద్గుహ్యపరమేషా న ప్రాకృతాయోపదేష్టవ్యా । సాత్వికాయాంతర్ముఖాయ
పరిశుశ్రూషవే । అథ సంస్మృతిబంధమోక్షయోర్విద్యావిద్యే చక్షుషీ
ఉపసంహృత్య విజ్ఞాయావిద్యాలోకాంధస్తమోద్యుక్ । తమో హి
శారీరప్రపంచమాబ్రహ్మస్థావరాంతమనంతాఖిలాజాండభూతమ్ ।
నిఖిలనిగమోదితసకామకర్మవ్యవహారో లోకః । నైషోఽన్తకారోఽయమాత్మా ।
విద్యా హి కాండాంతరాదిత్యో జ్యోతిర్మండలం గ్రాహ్యం నాపరం ।
అసావాదిత్యో బ్రహ్మేత్యజపయోపహితం హంసః సోఽహం ।
ప్రాణాపానాభ్యాం ప్రతిలోమానులోమాభ్యాం సముపలభ్యైవం సా చిరం
లబ్ధ్వా త్రివృదాత్మని బ్రహ్మణ్యభిధ్యాయమానే సచ్చిదానందః పరమాత్మావిర్భవతి ।
సహస్రభానుమచ్ఛురితాపూరితత్వాదలిప్యా పారావారపూర ఇవ ।

సైషా సమాధిః । నైషా యోగసిద్ధిః । నైషా మనోలయః । బ్రహ్మైక్యం తత్ ।
 ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తు పారే । సర్వాణి రూపాణి విచిత్ర ధీరః ।
 నామాని కృత్వాఽభివదన్యదాస్తే । ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార ।
 శక్రః ప్రవిద్వాన్ప్రదిశశ్చతస్రః । తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి ।
 నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే । యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత దేవాః ।
 తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్ । తే హ నాకం మహిమానః సచంతే ।
 యత్ర పూర్వే సాధ్యాః సంతి దేవాః । సోఽహమర్కః పరం జ్యోతిరర్కజ్యోతిరహం
 శివః । ఆత్మజ్యోతిరహం శుక్రః సర్వజ్యోతిరసావదోమ్ । య ఏతదధర్వశిరోఽధీతే ।
 ప్రాతరధీయానో రాత్రికృతం పాపం నాశయతి । సాయమధీయానో
 దివసకృతం పాపం నాశయతి । తత్సాయం ప్రాతః ప్రయుంజానః
 పాపోఽపాపో భవతి । మధ్యందినమాదిత్యాభిముఖోఽధీయానః
 పంచమహాపాతకోపపాతకాత్ప్రముచ్యతే । సర్వవేదపారాయణపుణ్యం లభతే ।
 శ్రీమహావిష్ణుసాయుజ్యమవాప్నోతీత్యుపనిషత్ ॥

ఓం భద్రం కర్ణభిః శృణుయామ దేవాః భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్బ్రజత్రాః ।
 స్థిరైరంగైస్తుష్టువాంసస్తనూభిర్వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః ।
 స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।
 స్వస్తి నస్తాక్ష్యో అరిష్టనేమిః స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

ఇతి మహావాక్యోపనిషత్సమాప్తః